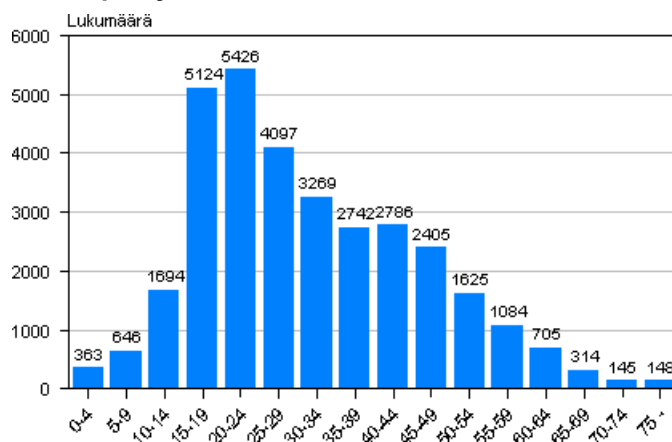

Poliisin tietoon tullut rikollisuus 2010

Pahoinpitelyrikoksen uhrin tyypillisesti 18-vuotiaita

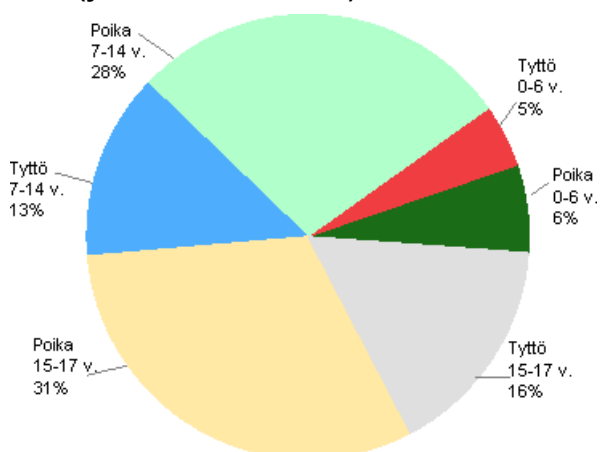
Vuonna 2010 poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleisiin pahoinpitelyrikoksiin uhriksi joutui 33 000 henkilöä, mikä on seitsemän prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin ilmenee Tilastokeskuksen julkaisemista tiedoista. Uhreista miehiä oli 21 000 (63 prosenttia), ja naisia 12 000 (37 prosenttia). Miesuhrien määrä oli viisi ja naisuhrien yhdeksän prosenttia suurempi kuin vuonna 2009. Pahoinpitelyrikoksen sekä mies- että naisuhrien tyypillinen ikä oli 18 vuotta. Tähän ikäluokkaan sijoittui 1 400 (4 prosenttia) uhriksi joutuneista. Pahoinpitelyrikoksen uhriksi joutuneista 50 vuotta täyttäneitä oli 4 000 (12 prosenttia).

Pahoinpitelyrikoksen uhrin iän mukaan 2010

Alle 18-vuotiaisiin lapsiin kohdistuvat pahoinpitelyrikokset lisääntyivät vuonna 2010 edelliseen vuoteen verrattuna 11 prosenttia. Vuotta aiemmin lapsiuhreja oli 4 600, nyt 5 200. Tämä on 16 prosenttia kaikista pahoinpitelyjen uhreista. Lapsina pahoinpitelyn uhriksi joutuneista poikia oli 3 400 (66 prosenttia) ja tyttöjä 1 800 (34 prosenttia). Lapsista ikäluokkaan 0-6 uhreista sijoittui 11 prosenttia, 7-14-vuotiaisiin 42 prosenttia ja 15-17 vuoden ikäisiin 47 prosenttia.

Pahoinpitelyrikoksen uhriksi joutuneet lapset ikäryhmän mukaan 2010 (yhteensä 5 155 uhria)

Rikoksia tuli poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon vuonna 2010 kaikkiaan 432 000. Määrä oli 10 000 tapausta pienempi kuin vuotta aiemmin. Lisäksi kirjattiin 504 000 liikenneturvallisuuden vaarantamista ja liikenne rikkomusta, mikä on 15 000 enemmän kuin edellisvuonna.

Tilaston esittämistapa on uudistettu vuoden 2009 alusta. Liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikenne rikkomukset esitetään omana taulukkonaan. Rikosten kokonaismäärä ei ole vertailukelpoinen aiemmin esitettyjen lukujen kanssa. Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta. Tilaston laatuselosteessa on tarkempia tietoja uudistuksesta.

Vuoden 2009 alusta luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Muutoksen vaikutukset rikosten vertailtavuuteen ovat vähäisiä.

Sisällys

1. Katsaus poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuuteen.....	4
1.1. Tiivistelmä.....	4
1.2. Omaisuusrikokset	4
1.3. Väkivaltarikokset	5
1.4. Rattijuopumukset ja liikenne rikokset	6
1.5. Päihderikokset	7
1.6. Selvitetyt rikokset.....	8
1.7. Syylliseksi epäillyt	9
1.8. Syylliseksi epäiltyjen kansalaisuus	10

Taulukot

Taulukko 1. Eräitä omaisuusrikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2010	5
Taulukko 2. Eräitä väkivaltarikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2010	6
Taulukko 3. Eräiden rikostyyppien selvitysprosentti 1986 – 2010	9
Taulukko 4. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt iän ja sukupuolen mukaan 2000-2010	9
Taulukko 5. Rikoksiin syylliseksi epäillyt kansalaisuuden mukaan 2010.....	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys 2006 - 2010.....	12
Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenne rikkomusten määrän kehitys 2006-2010.....	13
Liitetaulukko 3. Kunnallinen pysäköinninvalvonta 2010	14

Kuviot

Kuvio 1. Rikokset maakunnittain 10 000 asukasta kohden 2010.....	4
Kuvio 2. Omaisuusrikokset 2010 (247 299 rikosta).....	4
Kuvio 3. Pahoinpitelyrikokset 2010 (33 082 rikosta).....	6
Kuvio 4. Rattijuopumusrikokset 1980–2010.....	7
Kuvio 5. Rattijuopumusrikokset maakunnittain 10 000 asukasta kohden 2010.....	7
Kuvio 6. Huumausainerikokset 2010 (19 724 rikosta).....	8
Kuvio 7. Syylliseksi epäillyt rikosten määrän mukaan 2010.....	10
Kuvio 8. Syylliseksi epäillyt ulkomaan kansalaiset 1997–2010.....	10

Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus.....	15
---	----

1. Katsaus poliisiin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuuteen

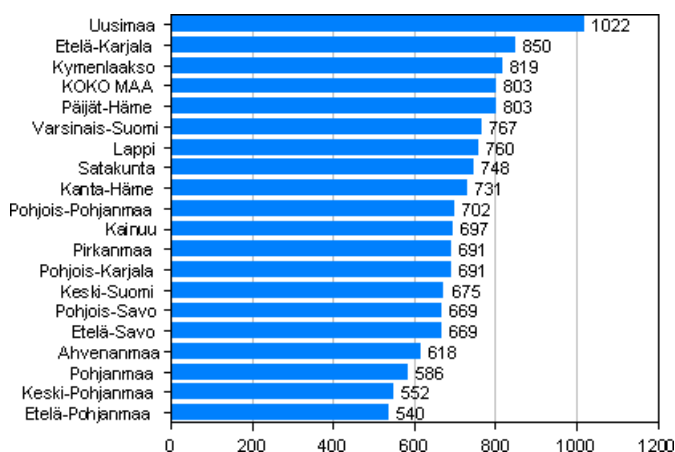
1.1. Tiivistelmä

Poliisiin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli vuonna 2010 koko maassa kaikkiaan 432 000 rikosta, mikä on kaksi prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2000 rekisteröitiin 453 000 rikosta. Vuoden aikana selvitettiin yhteensä 268 000 rikosta, kun vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 265 000.

Valtaosa rikoksista on poliisiin kirjaamia. Tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli 9 700 rikosta, kaksi prosenttia edellistä vuotta vähemmän. Tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista viidennes oli alkoholirikoksia tai -rikkomuksia ja huumausainerikoksia.

Maakunnittain tarkastellen rikosten määrä lisääntyi vuodesta 2009 vuoteen 2010 suhteellisesti eniten Etelä-Karjalassa, 7 prosenttia ja väheni Ahvenanmaalla, 22 prosenttia.

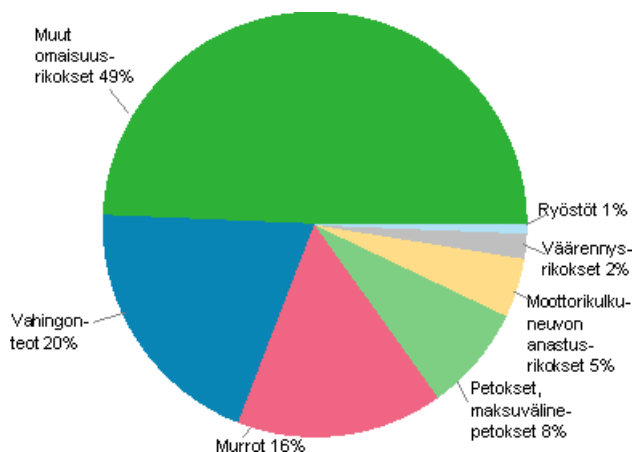
Kuvio 1. Rikokset maakunnittain 10 000 asukasta kohden 2010

1.2. Omaisuusrikokset

Tietoon tulleista rikoksista suurimman ryhmän muodostavat varkauudet, näpistykset ja törkeät varkauudet. Niitä ilmeni 148 000, mikä on kaksi prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Törkeitä varkauksia tuli tietoon 3 000. Kymmenen edellisen vuoden vastaava keskiarvo oli 2 700. Näpistyksiä tuli tietoon 73 000, mikä on prosentin vähemmän kuin edellisvuonna. Varkausrikoksia ilmoitettiin vuosina 2000–2009 keskimäärin 163 000.

Kuvio 2. Omaisuusrikokset 2010 (247 299 rikosta)

Murtoja ilmoitettiin 39 000, mikä on 2 200 tapausta edellisestä vuodesta vähemmän. Moottoriajoneuvoihin kohdistuneita murtoja kirjattiin 14 000, mikä on 1 500 tapausta vähemmän kuin vuotta aiemmin. Liikemurrot vähenivät 9 prosenttia. Nyt niitä tuli ilmi 4 100. Vuodesta 2000 niiden määrä on enemmän kuin puolittunut. Asuntomurtojen kokonaismäärä väheni edelliseen vuoteen verrattuna prosenttia. Vuonna 2010 niitä tehtiin 6 500, joista mökkimurtoja oli 1 500.

Moottoriajoneuvon luvattomia käyttäjiä ja anastuksia sekä moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia ilmeni 11 000, mikä on 9 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.

Vuonna 2010 tuli tietoon kaikkiaan 1 100 kirjanpitorikosta ja velallisen rikosta, mikä on 10 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Vaikka näitä rikoksia on runsas puolet vuoden 1996 huippuluvusta, on niiden määrä enemmän kuin kaksinkertaistunut vuodesta 1991.

Petosten määrä oli 16 000, mikä on yhdeksän prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vuodesta 2000 petokset ovat lisääntyneet kolmanneksen.

Vahingontekojen määrä oli edellisen kymmenvuotiskauden aikana keskimäärin 50 000 vuodessa. Niitä ilmeni nyt 49 000, mikä on kolme prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.

Ryöstöjä ilmoitettiin 1 500, kahdeksan prosenttia edellisestä vuodesta vähemmän. Vuosina 2000–2009 ryöstöjä on tehty vuodessa keskimäärin 2 000.

Taulukko 1. Eräitä omaisuusrikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2010

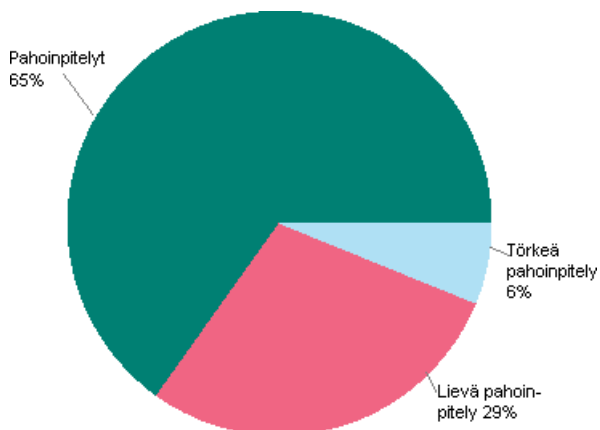
Maakunta	Murrot	Moottoriajoneuvon anastusrikokset	Ryöstöt	Vahingonteot	Kavallukset	Petokset, Maksuvälinepetokset
KOKO MAA	717	207	28	915	61	378
Uusimaa	918	279	42	1 284	104	459
Varsinais-Suomi	753	224	30	764	48	377
Satakunta	965	211	17	803	41	317
Kanta-Häme	703	216	25	809	30	345
Pirkanmaa	667	157	24	813	47	356
Päijät-Häme	817	272	19	809	56	342
Kymenlaakso	733	261	19	784	49	373
Etelä-Karjala	701	231	20	787	39	328
Etelä-Savo	775	196	17	736	42	244
Pohjois-Savo	507	138	17	796	44	296
Pohjois-Karjala	456	97	10	804	41	245
Keski-Suomi	554	111	20	759	48	319
Etelä-Pohjanmaa	344	54	6	506	27	391
Pohjanmaa	499	103	21	769	34	242
Keski-Pohjanmaa	263	50	10	666	26	250
Pohjois-Pohjanmaa	525	228	36	687	50	299
Kainuu	506	110	16	843	49	264
Lappi	619	224	20	857	37	292
Ahvenanmaa	418	79	4	875	18	129

1.3. Väkivaltarikokset

Vuonna 2010 tietoon tuli kaikkiaan 33 000 pahoinpitelyrikosta, mikä on prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Törkeät pahoinpitelyt vähenivät viisi prosenttia. Niiden määrä oli 2 000. Vuoteen 2000 verrattuna pahoinpitelyrikoksia oli nyt viidenneksen enemmän.

Pahoinpitelyrikoksista runsas kolmannes tehdään yleisillä paikoilla liikekeskusten ja yleisten tilaisuuksien ulkopuolella ja lähes joka kolmannessa tapahtumapaikkana on yksityinen asunto.

Kuvio 3. Pahoinpitelyrikokset 2010 (33 082 rikosta)

Henkirikoksia tuli tietoon 110. Niitä oli 4 tapausta vähemmän kuin vuonna 2009. Kymmenvuotisajanjakson 2000–2009 vuosittainen keskiarvo oli 128. Vastaava luku vuosina 1990–1999 oli 142. Tapon, murhan tai surman yritykset vähenivät 366:sta 308:aan. Edellisen kymmenvuotiskauden keskiarvo oli 348.

Vuonna 2010 henkirikoksista lähes kaksi kolmesta tehtiin yksityisasunnossa.

Raiskauksia tuli poliisin tietoon 818 edellisvuoden luvun oltua 660. Vuosina 2000–2009 ilmoitettiin keskimäärin 628 raiskausta. Pohjanmaalla raiskausrikosten lisääntyminen johtuu yhteen rikosilmoitukseen kirjatusta usean osateon käsittävästä tapahtumasarjasta.

Taulukko 2. Eräitä väkivaltarikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2010

Maakunta	Tappo, murha ja surma ja niiden yritykset	Pahoinpitely	Törkeä pahoinpitely	Lievä pahoinpitely	Raiskausrikokset
KOKO MAA	8	401	37	177	15
Uusimaa	7	500	34	209	16
Varsinais-Suomi	5	351	29	230	14
Satakunta	5	425	50	144	7
Kanta-Häme	9	285	37	178	14
Pirkanmaa	9	321	37	143	13
Päijät-Häme	9	328	49	178	4
Kymenlaakso	10	303	27	186	8
Etelä-Karjala	4	309	27	159	7
Etelä-Savo	10	392	44	201	12
Pohjois-Savo	9	395	37	211	14
Pohjois-Karjala	8	332	41	163	7
Keski-Suomi	6	414	41	109	11
Etelä-Pohjanmaa	9	335	22	96	7
Pohjanmaa	13	360	54	128	96
Keski-Pohjanmaa	3	482	41	211	6
Pohjois-Pohjanmaa	11	387	34	131	12
Kainuu	9	448	55	180	13
Lappi	11	355	47	171	11
Ahvenanmaa	4	361	43	121	36

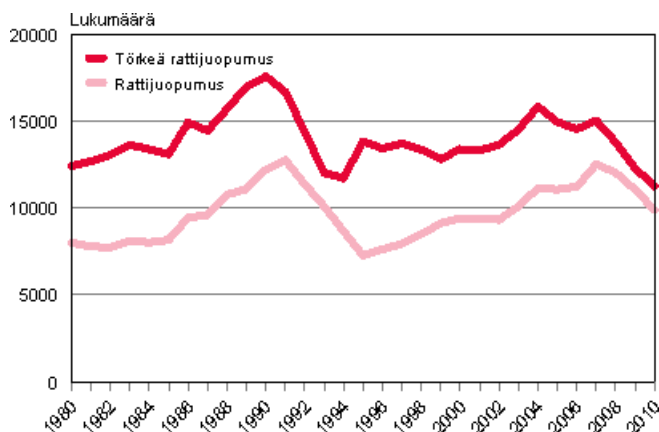
1.4. Rattijuopumukset ja liikennerikokset

Törkeät rattijuopumukset vähenivät yhdeksän prosenttia ja muut rattijuopumukset 11 prosenttia. Kaikkiaan rattijuopumuksia tuli ilmi 21 000, mikä on 10 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2009. Rattijuopumusten

määrä on nyt alimmillaan 1990-luvun puolivälin jälkeen. Vuoden 1990 ennätyslukemista ne ovat vähentyneet kolmanneksen.

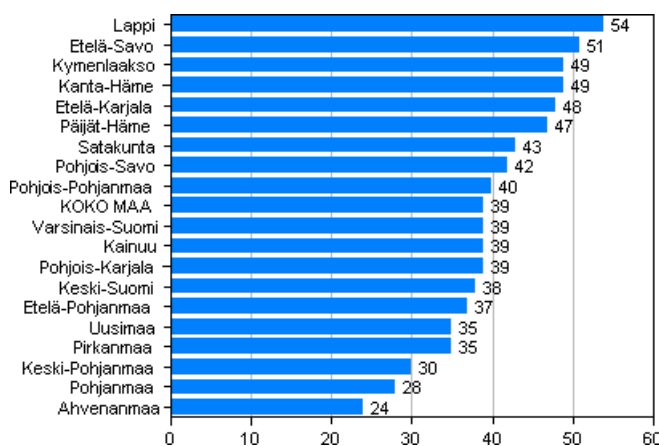
Rattijuopumuksiin syylliseksi epäillyistä 82 prosenttia oli käyttänyt ainoana päihteenä alkoholia.

Kuvio 4. Rattijuopumusrikokset 1980–2010

Vuonna 2010 rekisteröitiin 504 000 liikenneturvallisuuden vaarantamista ja liikennერიkkomusta, mikä on kolme prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Suurin osa niistä on rikkomuksia, jotka paljastuvat poliisin valvonnan ja ohjauksen yhteydessä. Törkeitä liikenneturvallisuuden vaarantamisia ilmeni 3 700, mikä on 14 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2009. Nopeusrajoitusten rikkomuksia poliisi kirjasi 336 000, mikä on neljä prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 5. Rattijuopumusrikokset maakunnittain 10 000 asukasta kohden 2010

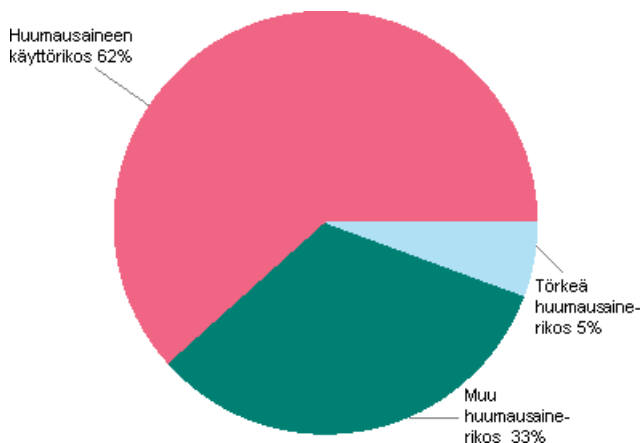
1.5. Päihderikokset

Vuonna 2010 huumauserikoksia tuli ilmi kaikkiaan 20 000, mikä on kuusi prosenttia enemmän kuin vuonna 2009. Törkeät huumauserikokset lisääntyivät 17 prosenttia. Niitä ilmeni 1 100.

Huumauserikoksia oli ajanjaksolla 2000–2009 keskimäärin 15 000 vuodessa.

Vuosina 2009 ja 2010 lukuihin sisältyvät tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset lisäävät huumauserikosten määrää 5-6 prosenttia.

Kuvio 6. Huumausainerikokset 2010 (19 724 rikosta)

Alkoholilakia vastaan tehtyjä rikoksia poliisi kirjasi 4 100. Määrä on kolmanneksen suurempi kuin vuotta aiemmin.

Päihderikoksia tilastoitaessa useamman osateon käsittävät rikokset on merkitty yhtenä. Päihderikokset ovat sen kaltaisia, että ne tulevat yleensä ilmi vain poliisin, tulli- tai rajavartiolaitaviranomaisten toiminnan tuloksena ja että valtaosa rikoksista jää piiloon.

1.6. Selvitetyt rikokset

Poliisi selvitti vuoden 2010 aikana kaikkiaan 268 000 rikosta. Selvitysprosentti oli 62, mikä on kaksi prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisvuonna. Vastaava luku kymmenen vuotta sitten oli 51.

Omaisuusrikoksista selvitettiin runsaat 40 prosenttia ja henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista lähes 80 prosenttia.

Yli 30 000 asukkaan kunnista korkeimmat rikosten selvitysprosentit olivat Seinäjoella ja Kajaanissa, 76 ja 71 ja matalimmat Helsingissä ja Kaarinassa, 54.

Selvitysprosentti vaihtelee eri rikostyypeissä hyvinkin voimakkaasti. Liikennejuopumus-, liikenne- ja päihderikokset saadaan paljastumistavasta johtuen selvitettyksi melkein kaikki. Petokset selvitettiin 90-prosenttisesti. Henkirikoksista selvitettiin lähes kaikki. Pahoimpitelyrikosten selvitysprosentti on 78.

Alhaisimmat selvitysprosentit ovat varkausrikoksissa, vahingonteoissa ja moottorikulkuneuvon kohdistuvissa anastusrikoksissa. Vuonna 2010 'tavallisista' varkauksista selvitettiin vajaa viidennes. Vahingonteoista selvitettiin joka neljäs. Moottorikulkuneuvon kohdistuvista anastusrikoksista selvisi kolmannes. Ryöstöistä selvitettiin puolet ja raiskauksista kaksi kolmesta. Rikosten selvitysprosentti on laskettu siten, että tilastovuonna poliisille ilmoitettuja rikoksia ja kaikkia samana vuonna selvitettyjä rikoksia on verrattu keskenään.

Taulukko 3. Eräiden rikostyyppien selvitysprosentti 1986 – 2010

Rikos	1986–1990	1991–1995	1996–2000	2001–2005	2006	2007	2008	2009	2010
KAIKKI RIKOKSET	65	51	51	56	60	60	62	59	62
Varkaus	25	17	14	15	17	18	19	18	18
Törkeä varkaus	39	29	40	41	44	38	40	33	38
Näpistys	78	70	67	58	56	56	57	57	59
Ryöstöt	53	43	42	45	45	44	51	50	51
Vahingonteot	29	27	27	26	26	25	25	24	24
Pahoinpitely	79	74	76	80	81	77	85	82	80
Törkeä pahoinpitely	85	84	83	87	91	81	93	89	87
Lievä pahoinpitely	95	86	79	75	73	70	75	73	74
Tappo, murha tai surma	97	94	90	93	86	79	103	91	97
Tapon, murhan tai surman yritys	95	91	92	94	103	89	104	98	92
Raiskaukset	63	56	57	63	62	60	66	74	69

1.7. Syylliseksi epäillyt

Vuonna 2010 selvitettyihin 268 000 rikokseen epäiltiin syylliseksi 302 000 henkilöä. Heistä oli naisia 18 prosenttia.

Määrällisen eron lisäksi miesten ja naisten rikollisuus poikkeaa siten, että naisilla pahoinpitelyjen, rattijuopumusten ja vahingontekojen osuudet miehiin verrattuna ovat pieniä. Kuitenkin pahoinpitelyihin ja rattijuopumuksiin syylliseksi epäiltyjen naisten osuus on 20 vuodessa kasvanut kaksinkertaiseksi. Naisten tyypillisimpiä rikoksia ovat näpistykset, petokset, kavallukset ja väärennykset.

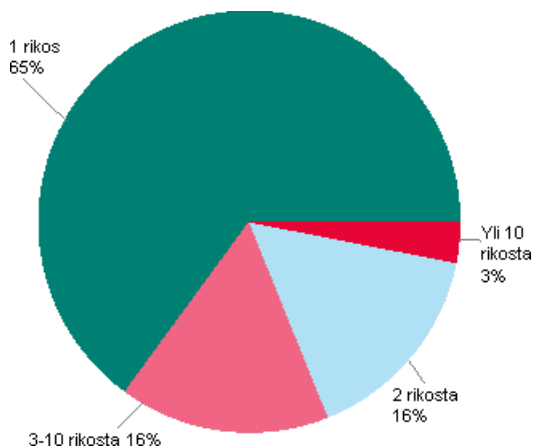
Taulukko 4. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt iän ja sukupuolen mukaan 2000-2010

Vuosi	Syylliseksi epäillyt - ikä									
	Miehet yhteensä	Naiset yhteensä	Alle 15–vuotiaat miehet	Alle 15–vuotiaat naiset	15–17–vuotiaat miehet	15–17–vuotiaat naiset	18–20–vuotiaat miehet	18–20–vuotiaat naiset	Yli 20–vuotiaat miehet	Yli 20–vuotiaat naiset
2000	232 810	41 520	8 002	2 812	26 554	5 003	32 204	4 593	164 050	29 112
2001	227 035	40 878	7 218	3 121	23 165	4 490	34 231	4 717	162 421	28 550
2002	226 806	38 805	6 808	2 641	20 216	4 230	34 654	5 113	165 128	26 821
2003	236 391	42 097	7 600	2 590	19 033	4 127	35 161	5 300	174 597	30 080
2004	250 087	47 028	8 342	3 182	20 063	4 763	33 466	5 670	188 216	33 413
2005	250 489	46 580	7 289	3 047	22 486	4 546	31 983	5 521	188 731	33 466
2006	239 264	45 093	6 934	2 725	19 296	4 093	28 830	5 783	184 204	32 492
2007	250 303	57 847	8 347	2 749	19 783	4 077	29 702	5 433	194 471	45 588
2008	257 955	50 240	10 577	3 198	20 592	4 207	30 388	5 987	196 398	36 848
2009	247 229	51 298	8 846	3 172	19 049	4 635	27 261	5 923	192 073	37 567
2010	249 123	52 930	8 023	3 414	18 542	5 053	27 431	5 722	195 127	38 741

Vuonna 2010 nuorten ja alaikäisten – alle 21–vuotiaiden – osuus kaikista syylliseksi epäillyistä oli 23 prosenttia. Nuorten osuudet ovat suuria ryöstöissä, vahingontekorikoksissa sekä moottorikulkuneuvon kohdistuvissa anastusrikoksissa. Ryöstöihin syylliseksi epäillyistä 35 prosenttia on nuoria. Vahingontekorikoksissa prosenttiluku oli 48 ja moottorikulkuneuvon kohdistuvissa anastusrikoksissa 30. Pahoinpitelyihin syylliseksi epäillyistä nuorten osuus oli 24 prosenttia.

Valtaosa rikoksiin syylliseksi epäillyistä, 65 prosenttia oli epäiltynä yhdestä rikoksesta vuonna 2010. 32 prosenttia epäiltiin 2-10 rikoksesta ja kolme prosenttia oli epäiltynä yli 10 rikoksesta.

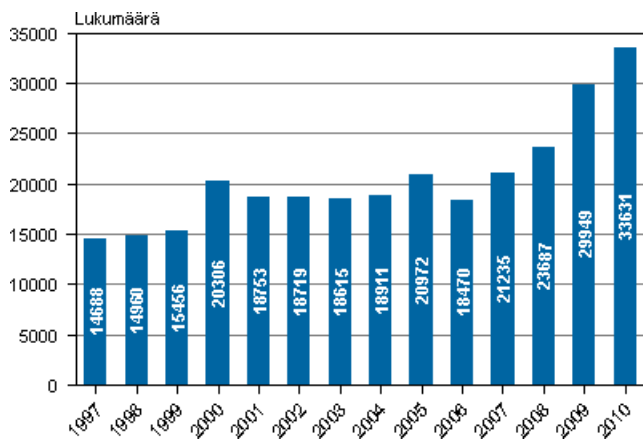
Kuvio 7. Syylliseksi epäilty rikosten määrän mukaan 2010

1.8. Syylliseksi epäiltyjen kansalaisuus

Vuonna 2010 selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäiltyjä ulkomaalaisia oli 34 000, mikä on 11 prosenttia kaikista epäillyistä. Syylliseksi epäiltyjen yleisin ulkomaan kansalaisuus oli Viro, 8 500. Ulkomaalaisten syylliseksi epäiltyjen määrä on vuodesta 1997 yli kaksinkertaistunut.

Kuvio 8. Syylliseksi epäilty ulkomaan kansalaiset 1997–2010

Tiedot syylliseksi epäiltyjen kansalaisuudesta ja syntymämaasta perustuvat toisaalta poliisilta saatun kansalaisuus- ja syntymämaatietoon ja toisaalta väestöaineistoista henkilötunnuksen avulla poimittuun tietoon siitä, onko henkilö syntyperäinen Suomen kansalainen, muu Suomen kansalainen vai ulkomaan kansalainen, jolla on kotipaikka Suomessa. Henkilöt, joilla ei esiinny mitään Suomeen viittaavaa kansalaisuus- tai kotipaikkatietoa on viety ryhmään 'turisti tai vierailija'. Nämä syylliseksi epäillyt sisältyvät julkaisussa esitettäviin lukuihin.

Ryhmä 'turisti tai vierailija' on siinä mielessä ongelmallinen, että siihen saattaa sisältyä henkilöitä, jotka oleskelivat Suomessa pitkiäkin aikoja hankkimatta täältä pysyvää kotipaikkaa. Ryhmään saattaa sisältyä myös henkilöitä, esimerkiksi huumausainerikoksista syylliseksi epäiltyinä, jotka olivat tulleet Suomeen suorastaan rikosentekotarkoituksessa.

Taulukko 5. Rikoksiin syylliseksi epäillyt kansalaisuuden mukaan 2010

Rikos	Vuosi	SYLLISEKSI EPÄILLYT						
		KAIKKI	Suomen kansalaiset	Ulkomaisten kansalaiset	Viro	Venäjä/entinen Neuvostoliitto	Ruotsi	muiden ulkomaiden kansalaiset
Kaikki rikokset	2006	284 357	265 887	18 470	3 821	2 899	1 507	10 243
	2007	308 150	286 915	21 235	4 043	3 185	1 525	12 482
	2008	308 195	284 508	23 687	5 720	3 067	1 817	13 083
	2009	298 527	268 578	29 949	6 399	5 957	1 825	15 768
	2010	302 053	268 422	33 631	8 541	6 352	1 671	17 067
Varkausrikokset	2006	61 706	56 353	5 353	969	1 070	310	3 004
	2007	62 766	57 346	5 420	740	1 053	262	3 365
	2008	67 286	60 258	7 028	1 461	864	333	4 370
	2009	67 521	58 984	8 537	2 151	986	358	5 042
	2010	68 646	58 848	9 798	2 693	1 098	420	5 587
Ryöstörikokset	2006	1 308	1 173	135	23	9	11	92
	2007	1 366	1 226	140	19	15	7	99
	2008	1 486	1 308	178	37	9	27	105
	2009	1 543	1 375	168	30	9	15	114
	2010	1 330	1 152	178	30	13	11	124
Pahoinpitelyrikokset	2006	28 677	26 347	2 330	308	313	178	1 531
	2007	29 906	27 562	2 344	317	311	141	1 575
	2008	32 710	29 846	2 864	487	323	156	1 898
	2009	29 439	26 811	2 628	450	282	153	1 743
	2010	29 027	26 192	2 835	546	244	148	1 897
Raiskausrikokset	2006	404	311	93	17	2	6	68
	2007	475	377	98	6	5	-	87
	2008	641	540	101	10	7	4	80
	2009	512	367	145	4	6	2	133
	2010	574	314	260	11	5	4	240
Rattijuopumukset	2006	25 573	23 733	1 840	911	300	118	511
	2007	27 464	25 146	2 318	1 068	375	187	688
	2008	27 000	24 604	2 396	1 171	433	164	628
	2009	23 161	21 164	1 997	917	359	163	558
	2010	21 437	19 300	2 137	1 192	357	103	485
Huumausainerikokset	2006	13 453	12 970	483	76	85	57	265
	2007	15 231	14 567	664	94	98	91	381
	2008	16 388	15 599	789	133	164	131	361
	2009	17 425	16 158	1 267	218	169	132	748
	2010	20 403	18 973	1 430	293	212	94	831

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys 2006 - 2010

	2006	2007	2008	2009 ²⁾	2010 ²⁾
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	416 131	435 824	440 711	441 416	431 623
A Omaisuusrikokset	243 892	251 030	256 667	255 619	247 299
Murrot yhteensä	44 831	43 284	40 777	40 715	38 555
-asunnosta	5 923	6 532	5 978	6 497	6 453
-vapaa-ajan asunnosta	1 673	1 860	1 588	1 675	1 537
-muusta asunnosta	4 250	4 672	4 390	4 822	4 916
-liikkeestä	4 153	4 337	4 407	4 477	4 091
-moottoriajoneuvosta	20 243	18 409	16 143	15 032	13 526
-muu luvatta tunkeutuen tehty varkausrikos	14 512	14 006	14 249	14 709	14 485
Moottoriajoneuvon luvattomat käytöt ja anastukset, moottorikulkuneuvon käyttövarkaudet yhteensä	15 276	14 827	13 804	12 188	11 150
-moottoriajoneuvon anastus	1 733	1 588	1 645	1 574	1 438
-moottoriajoneuvoon kohdistunut luvaton käyttö	1 157	1 083	1 086	1 000	924
-moottoriajoneuvoon kohdistunut törkeä luvaton käyttö	1	4	1	3	2
-moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	12 354	12 116	11 017	9 568	8 749
-törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	31	36	55	43	37
Ryöstö	1 700	1 784	1 696	1 640	1 508
-törkeä ryöstö	158	203	180	212	156
Vahingonteko	48 360	53 875	56 566	50 709	49 160
-törkeä vahingonteko	248	218	253	212	243
Kavallus	3 115	3 213	3 436	3 182	3 303
-törkeä kavallus	218	215	260	270	331
Petos	12 509	13 632	16 052	17 422	15 860
-törkeä petos	819	703	953	987	957
B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	33 609	37 554	37 613	35 753	35 715
Tappo, murha tai surma	111	127	132	114	110
Tapon, murhan tai surman yritys	271	381	363	366	308
Pahoinpitely	30 885	34 634	34 803	32 895	33 082
-törkeä pahoinpitely	2 056	2 385	2 256	2 105	1 996
C Seksuaalirikokset	2 728	2 326	2 906	2 205	2 417
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	1 043	1 025	1 321	1 068	1 102
Raiskaus	613	739	915	660	818
D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	12 414	13 811	14 521	14 053	13 566
Virkamiehen (väkivaltainen) vastustaminen	1 540	1 763	1 935	1 711	1 682
-kohdistunut poliisin henkilökuntaan	1 414	1 613	1 722	1 592	1 503
Haitanteko virkamiehelle	2 308	2 392	2 466	2 260	2 161
-kohdistunut poliisin henkilökuntaan	2 265	2 337	2 413	2 194	2 109
E Eräät liikenne rikokset	61 663	65 447	61 070	56 833	53 423
Rattijuopumus	25 765	27 544	25 819	23 350	21 130
-törkeä rattijuopumus	14 542	15 025	13 783	12 294	11 242
F Muut rikokset	61 825	65 656	67 934	76 953	79 203
Huumausainerikos	13 317	15 448	15 482	18 524	19 724
-törkeä huumausainerikos	657	883	789	922	1 083
Alkoholirikos/Alkoholirikkomus	3 034	3 059	3 081	2 987	4 053

- 1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenne rikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.
- 2) Vuosien 2009 ja 2010 luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset.

Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenne rikkomusten määrän kehitys 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenne rikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.	346 024	378 723	435 466	488 867	503 986
-nopeusrajoitusten rikkominen ¹⁾	198 640	219 619	262 812	322 896	335 559

- 1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenne rikkomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Liitetaulukko 3. Kunnallinen pysäköinninvalvonta 2010

Kaupunki	Maksukehotukset	Niistä poliisin antamia	Maksu-määräykset	Ulosottoon menneet maksumääräykset	Siirto- ja säilytyskustannuksiin kohdistuvat maksumääräykset
Yhteensä	744 896	14 569	216 379	77 572	1 769
Helsinki	222 709	3 701	67 130	26 337	1 217
Espoo	35 944	362	9 636	2 155	-
Hyvinkää	10 763	19	3 036	642	-
Hämeenlinna	6 840	474	2 328	764	-
Iisalmi	4 501	1	1 602	567	-
Joensuu	15 296	87	6 964	1278	-
Jyväskylä	28 826	197	7 874	4297	-
Järvenpää	7 969	6	2 492	948	-
Kajaani	4 513	18	1 051	223	-
Kokkola	6 475	9	2 047	1 033	-
Kotka	11 167	96	2 149	932	-
Kouvola	15 297	67	3 241	1 207	-
Kuopio	24 936	177	7 323	1 246	42
Lahti	21 261	241	5 632	2 740	-
Lappeenranta	12 206	334	2 373	716	-
Lohja	6 915	22	2 137	1 396	-
Maarianhamina	2 314	71	-	-	-
Mikkeli	13 564	268	3 306	1 074	-
Naantali	4 018	82	1 105	383	-
Oulu	25 549	235	6 652	2 151	-
Pietarsaari	2 038	1	509	161	-
Pori	17 248	81	5 553	2 435	-
Porvoo	19 584	1 241	5 625	1 396	-
Raisio	546	23	-	-	-
Rauma	9 303	14	2 295	687	-
Rovaniemi	12 873	105	3 083	1 023	-
Savonlinna	6 248	99	1 447	397	-
Seinäjoki	6 999	34	2 194	628	-
Tampere	62 559	509	21 093	7 016	-
Turku	42 179	4 271	12 771	3 812	-
Vaasa	19 286	109	4 968	1 041	-
Vantaa	38 572	1 472	12 237	6 177	510
Varkaus	2 470	18	780	220	-
Nokia	3 940	23	1 020	385	-
Riihimäki	4 850	45	1 397	396	-
Tornio	4 168	49	828	218	-
Siilinjärvi	5 061	-	765	856	-
Kerava	3 943	7	1 486	635	-
Kangasala	1 966	1	250	-	-

Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus

1. Tilastotietojen relevanssi

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus -tilasto keskittyy rikollisuutta koskevien alueellisten jakaumien sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen toiminnan kuvaamiseen. Tilasto sisältää tietoja ilmitulleiden rikosten laadusta ja määrästä. Lisäksi selvitetään tutkittujen ja selvitettyjen rikosten määrä, selvitettyjen rikosten osuus rikoslajeittain sekä tapaukset, joissa ilmoitus on todettu aiheettomaksi. Selvitetystä rikoksista ilmoitetaan myös syylliseksi epäillyt henkilöt ja heidän ikänsä.

Tilasto sisältää myös tietoja perheväkivallasta, rikosten uhreista ja kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä eräistä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen suorittamista tehtävistä kuten itsemurhien, hirvieläinkolarien, palonsyiden yms. tutkimuksista.

Tilaston yhteydessä julkaistaan tietoja myös tullirikoksista. Niihin kuuluvat tullilaisissa säädetty rikokset sekä muut tullirikoksina käsiteltäviksi määrätyt rikokset.

Tilastolla kuvataan vain rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista jää piiloon, toisin sanoen ne eivät tule tietoon tai niitä ei rikoksina ilmoiteta.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Tilasto kuvaa rikoksia, jotka ovat tulleet tietoon tilastokauden aikana. Rikos voi olla tapahtunut aiemminkin.

Rikoksella tarkoitetaan tekoa, josta lainsäädännössä on säädetty rangaistus. Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tehtävänä on tutkia rikos, suorittaa esitutkinta ja jättää selvitetty rikos syyttäjän harkintaan. Lievemmissä tapauksissa laissa säädetyn perusteiden voidaan rikos jättää ilmoittamatta syyttäjälle.

Rikosi kirjataan tehdyksi rikoksen tekopaikan mukaan.

Tilastoyksikkönä on käytetty rikosta. Mikäli useita henkilöitä on yhdessä ryhtynyt samaan rikokseen, rikosten lukumääräksi on merkitty yksi.

Lukuihin sisältyvät rikoksen yritykset, poikkeuksena erillisenä ryhmänä esitettävät tapon, murhan ja surman yritykset sekä tuhotyön yritykset. Avunanto ja yllytys rikokseen esitetään sen rikoksen nimikkeellä, johon osallisuudesta on kysymys.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisuaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu poliisin käytössä olevasta automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta rikosilmoitusjärjestelmästä, josta tässä yhteydessä käytetään lyhennettä PATJA.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskukseen toimitettu neljännesvuosiaineisto tarkentuu tilastovuoden aikana poliisin tutkinnan edetessä. Vuosiaineistosta tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuussa poimittavat tiedot poikkeavat jossain määrin neljännesaineiston tiedoista.

Nykyiset tilastot kuvaavat hyvin rikollisuutta ja sen muutoksia. Tilastokeskuksessa on analysoitu vuoden 1998 rikosilmoitusaineistosta tapausten selosteosat väkisinmakaamisten ja törkeiden pahoinpitelyjen osalta. Selosteet olivat laadultaan hyviä. Rikosten lukumäärätiedot ja rikoksista rekisteriin kirjatut tiedot olivat selosteiden kanssa yhtäpitäviä. RIKI:iin kirjattavat tiedot osoittautuivat luotettaviksi. Tilastojen perusaineistona RIKI:ä voidaan pitää hyvänä.

Vuoden 2006 luvuissa esiintyneet virheellisyudet on korjattu nyt esitettävään taulukkoon.

Väärennysrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä oli poikkeuksellisen suuri vuonna 2007. Tämä johtuu Imatralla ilmitulleesta rikossarjasta.

Vuonna 2010 Pohjanmaalla raiskausrikosten lisääntyminen johtui yhteen rikosilmoitukseen kirjatusta usean osateon käsittävästä tapahtumasarjasta.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosiaineistosta poimittavat tiedot valmistuvat tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Vuositilaston perusaineisto poimitaan poliisin RIKI-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –vuositilasto julkaistaan huhtikuun loppuun mennessä.

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –neljännesvuositilasto julkaistaan 4 kertaa vuodessa tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Tietoja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista on myös internetissä Tilastokeskuksen StatFin-tilastopalvelussa osoitteessa <http://statfin.stat.fi/statweb>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoissa käytetään julkaisuhetkenä voimassa olevaa alueluokitusta. Taulukoissa, joissa esitetään muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, aikaisempien vuosien luvut on muutettu vastaamaan uusinta alueluokitusta, jotta tilastot olisivat vertailukelpoisia.

Lainmuutokset vaikeuttavat vertailua eri vuosien ja eri rikostyyppien välillä.

Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. Suuret rikossarjat saattavat paljastuessaan aiheuttaa kymmenien, joissain tapauksissa jopa tuhansien, yksittäisten rikosten lisäyksen tilastossa. Seuraavana vuonna luvut useimmiten palaavat entiselleen. Ongelma korostuu, kun tehdään suhteellisen harvinaisista rikoksista alueellisia vertailuja rikollisuuskehityksestä.

Rikosten määrän laskentaperusteissa tapahtuvat muutokset vaikeuttavat rikosten määrän vertailtavuutta eri vuosina. Kun esimerkiksi petosten lukumäärän laskentaperuste muuttui 1991, niin muutos ei vaikuttanut pelkästään petosten määrään, vaan myös rikosten kokonaislukumäärän vertailtavuus edellisiin vuosiin vaikeutui.

Tilastoitujen rikosten määrään vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Suomen virallisessa tilastossa (sarja XXIII, uusi sarja Oikeus) on julkaistu Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastoa vuodesta 1927 lähtien. Tietojen saanti perustuu valtioneuvoston päätökseen 11.12.1926 (nro 321/1926), jolla poliisipiirit on määrätty antamaan oikeustilastoja varten tiedot ilmitulleista rikoksista. Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus ovat sopineet tiedonkeruun ja tietosisällön myöhemmistä muutoksista. Kaudelle 1971–1979 sisäasiainministeriö on antanut ohjeet Poliisin käsikylehdessä nro 2/1971 ja vuodesta 1980 lähtien kiertokirjeessä 7.12.1979 nro 4616/402/79. Vuodelle 1991 ohjeet on annettu kirjeessä 15.3.1991 nro 900/69/91 ja vuodesta 1992 alkaen 31.1.1992 päivätyskirjeessä. Myös vuosina 1938, 1945 ja 1951 on tehty muutoksia, joilla on ollut huomattava vaikutus tilaston sisältöön.

Vuodesta 1954 lähtien Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus-tilaston yhteydessä on julkaistu tietoja myös tullirikoksista.

Maksuttoman Statfin –tietopalvelun poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus- tietojen aikasarjat alkavat vuodesta 1980.

Vuoden 2010 alussa lukuihin lisättiin tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Nämä tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen. Muutoksen vaikutukset rikosten vertailtavuuteen ovat vähäisiä.

KUNTAMUUTOKSET:

Vuosi 1981

Nummi ja Pusula yhdistettiin Nummi-Pusulaksi.

Keikyä ja Kiikka yhdistettiin Äetsäksi. Lokalahti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Vuosi 1989

Nuijamaan kunta yhdistettiin Lappeenrantaan.

Vuosi 1993

Kalanti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Konginkangas yhdistettiin Äänekoskeen.

Rauman mlk. yhdistettiin Raumaan.

Säynätsalo yhdistettiin Jyväskylään.

Tenhola yhdistettiin Tammisaareen.

Vuosi 1997

Heinolan kaupunki ja Heinolan mlk. yhdistyivät Heinolaksi.

Lohjan kaupunki ja Lohjan mlk. yhdistyivät Lohjaksi.

Porvoon kaupunki ja Porvoon mlk. yhdistyivät Porvooksi.

Vuosi 2001

Anttola ja Mikkelin maalaiskunta yhdistettiin Mikkeliin.

Kuorevesi yhdistettiin Jämsään.

Temmes yhdistettiin Tyrnävään.

Vuosi 2003

Pattijoki yhdistettiin Raaheen.

Vehkalahti yhdistettiin Haminaan.

Vuosi 2004

Jäppilä, Pieksämäen maalaiskunta ja Virtasalmi yhdistyivät Pieksänmaaksi.

Vuosi 2005

Kangaslampi yhdistettiin Varkauteen.

Karinainen yhdistettiin Pöytyään.

Kiihtelysvaara yhdistettiin Joensuuhun.

Kullaa yhdistettiin Ulvilaan.

Loimaan kunta yhdistettiin Loimaahan.

Peräseinäjoki yhdistettiin Seinäjokeen.

Saari yhdistettiin Parikkalaan.

Sahalahti yhdistettiin Kangasalaan.

Tuupovaara yhdistettiin Joensuuhun.

Uukuniemi yhdistettiin Parikkalaan.

Vehmersalmi yhdistettiin Kuopioon.

Värtsilä yhdistettiin Tohmajärveen.

Vuosi 2006

Rovaniemen maalaiskunta yhdistettiin Rovaniemeen.

Vuosi 2007

Mietoinen yhdistettiin Mynämäkeen.

Maksamaa ja Vöyri yhdistyivät Vöyri-Maksamaaksi.

Viljakkala yhdistettiin Ylöjärveen.

Ruukki yhdistettiin Siikajokeen.

Suodenniemi yhdistettiin Vammalaan.

Pieksänmaa yhdistettiin Pieksämäkeen.

Kajaani yhdistettiin Kajaaniin.

Luopioinen ja Pälkäne yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Pälkäne.

Kodisjoki yhdistettiin Raumaan.

Haukivuori yhdistettiin Mikkeliin.

Toijala ja Viiala yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Akaa.

Sumiainen ja Suolahti yhdistettiin Äänekoskeen.
Längelmäki yhdistettiin osin Jämsään ja Oriveteen.
Ii ja Kuivaniemi yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Ii.

Vuosi 2008

Leivonmäki yhdistettiin Joutsaan.

Vuosi 2009

Lehtimäki yhdistettiin Alajärveen.

Kiukainen yhdistettiin Euraan.

Vampula yhdistettiin Huittisiin.

Hauho, Kalvola, Lammi, Renko ja Tuulos yhdistettiin Hämeenlinnaan.

Eno ja Pyhäselkä yhdistettiin Joensuuhun.

Jyväskylän mlk ja Korpilahti yhdistettiin Jyväskylään.

Jämsänkoski yhdistettiin Jämsään.

Piikkiö yhdistettiin Kaarinaan.

Alahärmä, Korttesjärvi ja Ylihärmä yhdistettiin Kauhavaan.

Dragsfjärd, Kemiö ja Västanfjärd yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Kemiönsaari.

Kälviä, Lohtaja ja Ullava yhdistettiin Kokkolaan.

Elimäki, Jaala, Kuusankoski, Anjalankoski ja Valkeala yhdistettiin Kouvolaan.

Jurva yhdistettiin Kurikkaan.

Joutseno yhdistettiin Lappeenrantaan.

Sammatti yhdistettiin Lohjaan.

Alastaro ja Mellilä yhdistettiin Loimaahan.

Houtskari, Iniö, Korppoo, Nauvo ja Parainen yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Länsi-Turunmaa. Askainen ja Lemu yhdistettiin Maskuun.

Mänttä ja Vilppula yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Mänttä-Vilppula.

Merimasku, Rymättylä ja Velkua yhdistettiin Naantaliin.

Ylikiiminki yhdistettiin Ouluun.

Yläne yhdistettiin Pöytyään.

Karjaa, Pohja ja Tammisaari yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Raasepori.

Lappi yhdistettiin Raumaan.

Vahto yhdistettiin Ruskoon.

Pyлкönmäki yhdistettiin Saarijärveen.

Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Suomensjärvi ja Särkisalo yhdistettiin Saloon.

Mouhijärvi, Vammala ja Äetsä yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Sastamala.

Savonranta yhdistettiin Savonlinnaan.

Nurmo ja Ylistaro yhdistettiin Seinäjokeen.

Kestilä, Piippola, Pulkvila ja Rantsila yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Siikalatva.

Kuru yhdistettiin Ylöjärveen.

Vuosi 2010

Himanka yhdistettiin Kalajokeen.

Ylämaa yhdistettiin Lappeenrantaan.

Liljendal, Pernaja ja Ruotsinpyhtää yhdistettiin Loviisaan.

Noormarkku yhdistettiin Poriin.

RIKOS:

Uusi tieliikennelaki(267/81) tuli voimaan 1.4. 1982. Tilastossa lakia sovellettiin vuoden alusta lähtien. Luvut eivät lainmuutoksesta johtuen vastanneet aikaisempien vuosien lukumääriä eri liikenne rikostyypeissä.

Rikesakkolaki (66/83) ja Laki rikesakosta tieliikenteessä (68/83) tulivat voimaan 1.9. 1983. Lain mukaan voidaan tieliikennelain (267/81) tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta antaa rikesakko, mikäli rikkomuksen katsotaan aiheuttaneen vain vähäistä vaaraa tai haittaa.

Poliisin antamat rikesakot 1.9. 1983 lähtien sisältyvät tilastoon.

Kavallusrikosten tilastointikäytäntöä muutettiin vuodesta 1983 lähtien, usean osateon käsittävät kavallusrikokset tilastoidaan yhtenä rikoksena.

1.1. 1991 tuli voimaan laki rikoslain muutoksesta (769/90), muutos koski omaisuus-, vaihdanta- ja talousrikoksia. Muutos oli rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe, se sisälsi myös senkaltaisia periaatteellisia muutoksia, että eräiden rikosluokkien osalta vertailtavuus aikaisempiin vuosiin katkesi. Tuli uusia rikosnimikkeitä, ja osin myös samoina säilyneiden nimikkeiden sisältö muuttui. Ongelmallisia tässä suhteessa ovat irtaimen omaisuuden luvatonta käyttöä koskevat rikokset, ja niistä erityisesti ns. moottoriajoneuvojen anastukset, petos- ja maksuvälinepetosrikokset ja väärennysrikokset. Muiden yleisten tavanomaisten omaisuusrikosten osalta vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Tilaston tietosisältöä muutettiin vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä. Maksuvälinepetosten tilastointikäytäntö muuttui vuonna 1991. Muutos vähensi tilastoitujen rikosten määrää.

Rikoksen yhtymistä koskevan lainsäädännön uudistamisen (697/91) johdosta ei tilastoinnissa vuoden 1992 alusta lukien otettu huomioon käsitettä yksin teoin tehdystä rikoksesta. Aikaisemmin yksin teoin tehdyt rikokset oli tilastoitu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vain päärikoksen mukaan. Päärikoksella tarkoitetaan rikosta, josta laissa määrätty rangaistus on ankarin. Tilastointitavan muutos lisäsi jossain määrin tilastoitujen rikosten määrää.

Huumausainerikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1994. Ne muodostavat rikoslain 50 luvun. Lainmuutoksen takia ainoastaan huumausainerikosten kokonaismäärät ovat vertailukelpoisia edellisten vuosien vastaaviin lukuihin. Vaikka tilastointikäytäntöä ei lainmuutoksen seurauksena muutettu oli vuoden 1994 huumausainerikosten tilastointi poliisi-piireissä jossain määrin epäyhtenäistä. Huumausainerikoksia arvioidaan kirjatun kymmenisen prosenttia todellista enemmän. 1.9.1994 tulivat voimaan liikennejuopumuksia koskevat uudet säädökset. Törkeän rattijuopumuksen promilleraja laski 1,5:sta 1,2:een. Lainmuutoksen vuoksi vain rattijuopumusten yhteismäärät ovat vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vesiliikennejuopumuksen uudeksi rajaksi vahvistettiin yksi promille entisen 1,5 promillen asemesta.

1.9.1995 tuli voimaan laki Rikoslain muutoksesta (578/95). Rikosnimikkeistön muutoksen vaikutukset tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin olivat vähäiset.

Seuraavassa esitetään uuden nimikkeen vastaavuus aikaisemmin käytössä olleeseen nimikkeeseen:

Vanha nimike --> Uusi nimike

- Tappo --> Tappo
- Tappo --> Surma
- Tapon tai murhan yritys --> Tapon, murhan tai surman yritys
- Lapsentappo --> Lapsensurma
- Kuolemantuottamus --> Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus
- Ruumiinvamman tai sairauden tuottamus --> Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus
- Murhapoltto --> Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö
- Murhapolton yritys --> Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeä tuhotyön yritys

Tuhotyötä ja murhapolttoa koskevat rikosnimikkeet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia. Tuhotyö käsittää murhapolton lisäksi myös aiemmin muihin nimikkeisiin kuuluneita tapauksia.

1.1.1995 voimaan tullut uusi Alkoholilaki (1143/94) aiheutti muutoksia rikosluokitteluun. Käytöstä poistettiin nimike 'alkoholipitoisen aineen nauttiminen yleisellä paikalla'. Vuoden 1995 huumausainerikosten tilastointi oli poliisi-piireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Vuonna 1996 otettiin käyttöön seuraavat uudet rikosnimikkeet: sotilasrikokset, työrikokset, ympäristörikokset, eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen. Uusina tietoina esitetään syylliseksi epäiltyjen naisten ikäjakauma sekä henki- ja pahoinpitelyrikosten tapahtumapaikka.

Vuodesta 1997 lähtien esitetään tieto syylliseksi epäillyn kansalaisuudesta.

Rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan sekä seksuaalirikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1999. Ne muodostavat rikoslain 15, 16, 17 ja 20 luvun. 1.10.1999 tulivat voimaan liikenne- ja liikennelakiin kuuluneita rikoksia koskevat uudet säädökset rikoslain 23 lukuun. Taulukon rikosnimikkeet on ryhmitelty uuden lainsäädännön mukaan. Nyt esitettävät rikoslakirikokset sisältävät aiemmin tieliikennelakiin kuuluneita rikoksia.

1.4. 2000 muutettiin eräiden rikostyyppien tilastointikäytäntöä. Rauhanrikkomiset (Rikoslaki 24 luku) tilastoidaan siten, että usean osateon käsittävä tapahtumasarja merkitään yhtenä rikoksena. Samalla tavoin tilastoidaan hautarauhan rikkomiset ja lähestymiskiellon rikkomiset. Viimeksi mainitut sisältyvät rikosryhmään 'muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan'.

1.9.2001 tuli voimaan uusi huumausainerikoksia koskeva säädös. Rikosluokitukseen lisättiin nimike huumausaineen käyttörikos.

1.10.2002 tulivat voimaan uudet moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia koskevat säädökset. Rikosluokitukseen lisättiin kaksi uutta nimikettä: moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus sekä törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus. Aiemmin nämä rikokset tilastoitiin moottoriajoneuvon kohdistuviksi luvattomiksi käytöiksi.

1.1.2003 uutena rikosnimikkeenä otettiin käyttöön muu ajoneuvorikkomus.

1.10.2003 tuli voimaan uusi Järjestyslaki. Rikosluokitukseen lisättiin nimike järjestyslain rikkomiset.

Vuodesta 2003 lähtien esitetään rattijuopumusten yhteydessä tieto syylliseksi epäillyn käyttämästä päihteestä.

Vuodesta 2004 lähtien esitetään syylliseksi epäillyn käyttämää päihdettä koskeva tieto: muun päihteen ja alkoholin yhteiskäyttö (sekakäyttö). Aiemmin nämä tiedot esitettiin kohdassa muun päihteen vaikutuksen alaisena.

1.1. 2004 otettiin käyttöön uutena rikosnimikkeenä järjestyslain rikkomiset. Nimikkeistöstä poistettiin järjestyssääntörikkomus, poliisimääräyksen rikkomisen.

Aserikoksia koskeva rikoslain 41 luku tuli voimaan 1.6. 2007. Nämä rikokset sisältyvät uudistettuun rikosnimikkeeseen rikokset rikoslain 41, 42 ja 43 lukua vastaan. Muutos ei vaikuta rikosten kokonaismäärään.

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön uusi rikosten ryhmittely.

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Eräät liikenne- ja liikennelakiin kuuluneita rikoksia koskevat rikokset

F Muut rikokset

Myös rikosnimikkeistön rakennetta on muutettu:

Eräät liikenne- ja liikennelakiin kuuluneita rikoksia koskevat rikokset (E) ei esitetä liikenneturvallisuuden vaarantamisia eikä liikennepakoja tieliikenteessä.

Muut rikokset ryhmä (F) koostuu ryhmiin A-E kuulumattomista rikoslakia vastaan tehdyistä rikoksista sekä rikoslain ulkopuolisista rikoksista.

Jako rikoslakirikoksiin ja muihin rikoksiin on poistettu.

Tilastoon on muodostettu omana ryhmänä liikenneturvallisuuden vaarantamiset, liikennepaot tieliikenteessä, liikenne- ja liikennelakiin kuuluneita rikoksia koskevat rikokset ja ajoneuvorikkomukset.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11. 2009 Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos ja alkoholirikkomus. Lainmuutoksen vuoksi vain alkoholirikosten ja -rikkomusten yhteismäärä on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Tapahtumakertatietoja ei tässä taulukossa esitetä.

Vuonna 2010 muutettiin asunnosta luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten tilastointikäytäntöä. Vuodesta 2009 lähtien vapaa-ajan asuntoon ja muuhun asuntoon kohdistuneet varkausrikokset esitetään erillisinä tietoina.

Vuonna 2010 lisättiin tekopaikkaa kuvaavia tietoja seuraaville rikoksille: ryöstörikokset, vahingontekorikokset, tapon, murhan tai surman yritykset ja raiskausrikokset. Tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuositalaston tiedot poikkeavat neljännesvuosittain esitetyistä ennakkollisista tiedoista.

Keskusrikospoliisi ja yksittäiset poliisilaitokset julkaisevat tietoja rikollisuudesta. Nämä luvut eroavat Tilastokeskuksen tiedoista aineiston poiminta-ajankohdasta ja erilaisista tiedonkeruukriteereistä johtuen.

Lisätietoja

Jorma Kallio (09) 1734 3248

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

rikos@tilastokeskus.fi

http://tilastokeskus.fi/poliisin_tietoon_tullut_rikollisuus

Lähde: Poliisin tietoon tullut rikollisuus 2010. Tilastokeskus